

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/137/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7916213626
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Galdunová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7916213626.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Galdunovej sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Zuzany Stolárovej v spore žalobcu: J. E., bytom Q. X, I. Č. X., zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Kuzmányho 29, IČO: 47 234 466, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, o zaplatenie 569 € s príslušenstvom, o odvolaniach žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trebišov zo dňa 30. novembra 2018 sp. zn. 13Csp/50/2016

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Trebišov zo dňa 30. novembra 2018 č.k. 13Csp/50/2016-259.

Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Okresný súd Trebišov (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) rozsudkom zo dňa 30. novembra 2018 č.k. 13Csp/50/2016-259 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 85 € s 5 % úrokom z omeškania ročne z dlžnej sumy od 01.10.2016 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). V prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok II.). Žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania (výrok III.).

2. Rozhodol tak o žalobe doručenej súdu 3.10.2016, ktorou sa žalobca voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 569 € s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia. Žalobu odôvodnil tým, že strany sporu uzavreli dve zmluvy o úvere, a to dňa 30.8.2011 zmluvu č. 901600071, na základe ktorej mu žalovaný poskytol finančné prostriedky vo výške 500 €. Odplata bola dohodnutá v sume 484 € a žalobca sa zaviazal úver s odplatou vrátiť v 12 mesačných splátkach. Dňa 21.3.2013 uzatvorili zmluvu č. 900501104, na základe ktorej mu žalovaný poskytol sumu 800 €. Odplata bola dohodnutá v sume 700 € a žalobca sa zaviazal úver s odplatou zaplatiť v jednomesačnej lehote. Poukázal na z. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v zmysle ktorého spotrebiteľská zmluva musí obsahovať povinné náležitosti, bez ktorých ju treba podľa §11 ods. 1 cit. zák. považovať za bezúročnú a bez poplatkov a keďže obidve Zmluvy o úvere vyššie špecifikované trpeli týmito nedostatkami, to čo nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov žalobca žalovanému zaplatil, je bezdôvodným obohatením, ktoré žiada v konaní vydať. V prípade Zmluvy zo dňa 30.08.2011 žalobca žalovanému uhradil o 484,- Eur viac než mu žalovaný poskytol a v takomto rozsahu sa preto žalovaný na jeho úkor obohatil. V prípade Zmluvy zo dňa 21.03.2013 sa žalovaný na jeho úkor obohatil o 85,- Eur, a preto v tejto časti žiadal bezdôvodné obohatenie vydať.

3. Právne vec posúdil podľa § 1 ods. 2, § 2 písm. a/,b/,d/,g/,h/,i/, § 9 ods. 1,2, § 11 ods. 1,2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmlúv, spolu s § 451 ods. 1,2, § 53 ods. 1,2,3, § 107 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka. Vykonaným dokazovaním mal súd

nesporne preukázané, že v danom prípade ide o spotrebiteľské úverové právne vzťahy, ktoré boli medzi stranami sporu založené Zmluvami o úvere, ktoré sú predmetom sporu, a preto na ne treba aplikovať predpisy upravujúce spotrebiteľské vzťahy. Tvrdenia žalovaného, že úvery boli poskytnuté žalobcovi na výkon povolania, v konaní preukázané neboli, žalovaný nepredložil v tomto smere žiaden dôkaz, a preto jeho tvrdenie súd považuje za nepreukázané. Poukázal na to, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úvery poskytnuté žalovaným žalobcovi túto charakteristiku spĺňajú. Žalovaný mal v predmete svojej činnosti poskytnutie úverov (výpis z Obchodného registra) a nebolo preukázané, žeby úver poskytol žalobcovi za účelom výkonu zamestnania, povolania, alebo podnikania. Za nespornú skutočnosť súd v konaní považoval existenciu zmluvného vzťahu medzi stranami sporu aj napriek tomu, že žalobca písomne Zmluvy o úveroch nepredložil súdu, no v tomto smere jeho tvrdenie žalovaný nenamietal, teda súd považuje za nesporne preukázanú existenciu zmluvného vzťahu medzi nimi na základe dvoch zmlúv o úvere vyššie špecifikovaných. V konaní nebola sporná ani tá skutočnosť, v akej výške úver žalovaný žalobcovi poskytol ako ani to, akú sumu z titulu obidvoch úverov žalobca mu zaplatil. V tomto smere išlo o nesporné skutočnosti, ktoré žalovaný v konaní nerozporoval.

4. V zmysle zmluvných dojednaní strán sporu bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 500,- Eur za odplatu 484,- Eur na 12 mesiacov. Spolu mal žalobca vrátiť 984,- Eur, poplatok z predmetného úveru tak predstavoval 96,80% p. a.. Na základe Zmluvy zo dňa 21.03.2013 bol poskytnutý žalobcovi úver vo výške 800,- Eur za poplatok 700,- Eur, ktorý mal vrátiť do jedného mesiaca. Spolu teda mal vrátiť 1.500,- Eur, poplatok z predmetného úveru tak predstavuje 87,50 % p. a.. V obidvoch prípadoch ide o úžerný poplatok, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi, teda v tejto časti odplaty ide o právny úkon neplatný v zmysle §39 OZ. Takáto odplata obsahuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, absencia všeobecného presného spôsobu výpočtu tejto výšky a odôvodnenia jeho výšky je v rozpore s požiadavkou náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná v súlade so Smernicou o nekalých obchodných praktikách. Každá nekalá praktika sa považuje za neprijateľnú voči spotrebiteľovi. V predmetnom prípade po posúdení obsahu zmluvy sa súd stotožnil s názorom žalobcu, že úverové zmluvy neobsahujú náležitosti zakotvené v §9 ods. 2 z.č. 129/2010 Z. z., lebo žalovaný v zmluvách o úvere neuviedol RPMN, ani priemernú výšku RPMN, a preto úvery sa považujú za bezúročné a bez poplatkov.

5. Pretože zo strany žalovaného bola vznesená námietka premlčania, súd sa zaoberal tým, či došlo k uplatneniu nároku včas pred márnym uplynutím premlčacej lehoty, pričom poukázal na to, že v ust. § 107 ods. 1,2 OZ sú stanovené jednak subjektívna, jednak objektívna lehota, medzi ktorými existuje vzájomný vzťah. Preto, ak skončí uplynutie jednej z týchto lehôt a dôjde k vzneseniu námietky premlčania, premlčané právo nemožno oprávnenému priznať. Objektívna premlčacia lehota začína plynúť od okamihu, keď k bezdôvodnému obohateniu skutočne (fakticky) došlo, a to bez ohľadu na to, či oprávnený o ňom vedel alebo nie. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j., keď nadobudne vedomosti o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr (viď rozsudok NS SR sp.zn. 3Cdo/169/2017 zo dňa 10.1.2018). Súd konštatoval, že pre záver po vedomosti, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o tom, kto ho získal, je vždy rozhodujúce zistenie „skutkového stavu“ (a nie posúdenie jeho právnej kvalifikácie) čo vyplýva z rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo/67/2011zo dňa 1.5.2013.

6. V prípade úverovej zmluvy č. 900501104 súd konštatoval, že zaplatením deviatej splátky 24.02.2015 došlo prvýkrát k preplateniu poskytnutého úveru, ktorý bol žalobcovi poskytnutý vo výške 800,- Eur, lebo k tomuto dňu zaplatil už spolu 815,- Eur. Trojročná objektívna premlčacia lehota začala plynúť úhradou každej zaplatenej splátky po 24.2.2015 samostatne do úplného zaplatenia úveru, t.j. k 26.8.2015, ktorá ku dňu podania žaloby, t.j. k 30.10.2016 neuplynula a dvojročná subjektívna lehota v tomto prípade začala plynúť zaplatením poslednej splátky, ku čomu došlo dňa 26.08.2015. Týmto dňom začala plynúť dvojročná subjektívna lehota na podanie žaloby na súd, ktorá ku dňu 03.10.2016 neuplynula. V súvislosti s týmto úverom preto súd uložil žalovanému povinnosť vydať žalobcovi z titulu bezdôvodného obohatenia sumu 85,- Eur (v zmysle Zmluvy o úvere č. 900501104). Zároveň súd poukazuje na priemerné úrokové miery z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny získané súdom na internetovej stránke NBSSR, z ktorých vyplýva, že v rovnakom čase bankové subjekty v r. 2011

poskytovali porovnateľné úvery za priemerné úroky vo výške 12,87% a v r. 2013 vo výške 13%. Požadovaná odplata zo strany žalovanej je aj z tohto dôvodu absolútne neakceptovateľná, úžernícka, odporujúca dobrým mravom a zakladajúca nárok žalobcu na vrátenie bezdôvodného obohatenia, ktoré na strane žalovaného z dôvodu vyššie uvedeného vzniklo.

7. V súvislosti s úverom č. 901600071 súd konštatoval, že zaplatením šiestej splátky 19.03.2012 došlo k preplateniu tohto úveru, pretože k tomuto dňu žalobca zaplatil spolu 574,- Eur (získal 500 Eur), teda týmto dňom úver prvýkrát preplatil a týmto momentom vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie. Od tohto dňa teda začína plynúť trojročná objektívna lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorá uplynula 19.03.2015. Posledná splátka za titulu tohto úveru bola zaplatená 27.03.2012, od momentu ktorého začala plynúť dvojročná subjektívna lehota na podanie žaloby na súd a tá uplynula 27.03.2014. Vzhľadom k tomu, že žaloba bola podaná až 03.10.2016, nárok z titulu tohto úverového vzťahu je premlčaný, a tak súd v tejto časti žalobu zamietol.

8. Podľa súdu prvej inštancie v konaní nebol preukázaný zákonný dôvod na aplikáciu desaťročnej objektívnej premlčacej lehoty, pretože úmysel žalovaného poškodiť žalobcu v konaní priamo preukázaný nebol a v tomto smere žalobca žiadne dôkazy neprodukoval, ani svoje tvrdenie nepreukázal. Žalovaný sa totiž nedopustil úmyselného konania, predpokladom ktorého je vedomosť konajúceho, že sa bezdôvodne obohacuje, to v prípade žalobkyne preukázané nebolo.

9. V súvislosti s rozhodcovskou doložkou, v zmysle ktorej všetky spory by mali byť riešené medzi stranami sporu pred rozhodcovským súdom súd konštatoval, že táto nemohla byť podrobená súdnemu preskúmaniu lebo strany sporu, hlavne žalovaný, ktorého súd opakovane vyzýval na predloženie úverových zmlúv, tieto súdu nepredložil. Možno len usudzovať z obsahu rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu, Slovenská rozhodcovská, a. s., sp. zn. SR15196/2014 zo dňa 04.12.2014, ktorý podľa tvrdenia žalobcu by mal zakladať prekážku veci rozhodnutej, teda „res iudicata“, že bol vydaný na základe rozhodcovskej doložky uvedenej v Úverových zmluvách čo však súd preveriť nemohol z dôvodu vyššie uvedeného. Súd však konštatoval, že takáto rozhodcovská doložka je neprijateľná a neplatná zmluvná podmienka, ktorá v neprospech spotrebiteľa spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, lebo od spotrebiteľa vyžaduje, aby sa podriadil výlučne rozhodcovskému konaniu. Na neprijateľnosti zmluvnej podmienky nič nemení ani to, že umožňuje alternatívnu voľbu medzi právomocou rozhodcovského a všeobecného súdu, nakoľko táto voľba zodpovedá len záujmom dodávateľa (rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/13/2013, 5Cdo/44/2013, 5Cdo/237/2013). Neplatná rozhodcovská doložka nemôže založiť právoplatnosť rozhodcovského súdu, preto ním vydaný rozhodcovský rozsudok nemôže založiť prekážku veci právoplatne rozhodnutej.

10. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 2 CSP lebo strany sporu mali v konaní iba čiastočný úspech.

11. Proti uvedenému rozsudku podali odvolanie žalobca aj žalovaný.

12. Žalobca podal odvolanie proti výroku II. a III. z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/,d/,f/, pretože súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam spolu s dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. h/, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Na základe uvedeného žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom II. a III. výroku zmenil tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi aj sumu 484 € s 8 % úrokom z omeškania ročne z dlžnej sumy od 1.10.2016 do zaplatenia a uloží žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % vrátane náhrady trov odvolacieho konania.

13. Namietal závery súdu o čiastočnom premlčaní uplatneného nároku v trojročnej objektívnej a dvojročnej subjektívnej lehote, pričom poukázal na to, že v danom prípade sa jedná o odlišné skutkové okolnosti oproti okolnostiam v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/67/2011, na ktoré súd prvej inštancie. Zdôraznil, že v prejednávanej veci žalobca plnil žalovanému na základe uzatvorenej spotrebiteľskej úverovej zmluvy (kým vo veci 1Cdo/67/2011 nebola zmluva uzatvorená). Teda žalobca plnil to, čo mu výslovne vyplývalo priamo z uzatvoreného právneho úkonu. Následne až potom, ako sa žalobca skutočne

dozvedel podstatnú skutočnosť, a to, že na jeho zmluvu o úvere sa uplatňuje zákonná fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti si bolo možné hovoriť o tom, že žalobca skutočne poznal všetky podstatné okolnosti týkajúce sa bezdôvodného obohatenia. Pre posúdenie začiatku uplynutia subjektívnej premlčacej doby je potrebné zohľadniť existenciu skutočnej vedomosti o podstatných skutkových okolnostiach na strane oprávneného. Zároveň vo veci 1Cdo/67/2011 nebol prítomný žiadny prvok spotrebiteľského vzťahu. Podobne v spore 5Cdo/121/2009 nevystupoval žiaden spotrebiteľský prvok a jednalo sa o zásadne odlišnú právnu a skutkovú situáciu. Vo vzťahu k rozhodnutiu 3Cdo/169/2017 žalobca vyjadril názor, že toto rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a teda nie je možné ho aplikovať ani na prejednávany prípad. Zároveň zdôraznil, že v danej veci dovolací súd odmietol dovolanie spotrebiteľa z dôvodu, že uplatnený dovolací dôvod nie je prípustný, teda vo veci nerozhodoval a neposudzoval podrobne skutkový a právny stav veci. Avšak aj v rámci tohto rozhodnutia dovolacieho súdu bolo výslovne uvedené, že je potrebné vždy skúmať a posúdiť skutočnú vedomosť oprávneného subjektu o bezdôvodnom obohatení, čo tvrdí aj žalobca v tejto veci. Pre úplnosť poukázal na to, že v čase podania odvolania je rozhodnutie dovolacieho súdu sp. zn. 3Cdo/169/2017 predmetom prieskumu Ústavného súdu SR. Pri posúdení začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy, na ktorú sa vzťahuje fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti považuje teda žalobca za podstatné to, čo možno považovať za podstatnú skutkovú okolnosť, ktorú sa mal spotrebiteľ dozvedieť, aby začala plynúť subjektívna premlčacia lehota, ktorý moment možno považovať za nadobudnutie skutočnej vedomosti o tejto skutkovej okolnosti a o akú skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia sa v danom prípade jedná. Zdôraznil, že v zmysle § 107 ods. 1 OZ musí oprávnená osoba nadobudnúť vedomosť a nie je možné len predpokladať, že by oprávnená osoba mohla skutkové okolnosti vedieť, alebo že by sa to mohla alebo mala dozvedieť ak by vynaložila potrebnú starostlivosť. V tejto súvislosti poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR (ako aj judikatúru v Českej republike). Žalobca teda vyjadril názor, že na to, aby sa spotrebiteľ skutočne dozvedel o bezdôvodnom obohatení, musel by skutočne vedieť, že na základe danej úverovej zmluvy dodávateľ nemá nárok na plnenie nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov, pričom je irelevantné z akého dôvodu by tento nárok nemal (bezúročnosť a bezpoplatkovosť, neplatnosť dohody o odplate pre rozpor s dobrými mravmi, neplatnosť celej úverovej zmluvy a podobne).

14. Ďalej žalobca zdôraznil, že v konaní musí byť vznesená kvalifikovaná námietka premlčania, pričom v danom prípade žalovaný v námietke premlčania neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti, z ktorých by bolo zrejmé na základe čoho je možné nepochybné dospieť k záveru, že vedomosť o tom, že k bezdôvodnému obohateniu dochádza a kto sa bezdôvodne obohacuje mal žalobca v čase zaplatenia splátky zo dňa 7.10.2013. Svoju námietku premlčania žalovaný neodôvodnil a nepodložil relevantnými dôkazmi. Žalovaný teda opakovane tvrdí, že sa na jeho úkor niekto obohatil a že tým kto sa na jeho úkor obohatil je práve žalovaný, sa dozvedel až pri prvej porade so svojim právnym zástupcom. Skorší dátum zistenia existencie bezdôvodného obohatenia nebol v predmetnom konaní nijako preukázaný. Konajúci súd teda na prejednávany prípad aplikoval nesprávny výklad subjektívnej premlčacej doby a absolútne sa nezaoberal subjektívnou skutočnosťou - existenciou skutočnej vedomosti sťažovateľa o existencii bezdôvodného obohatenia. Nárok žalobcu nie je možné považovať za premlčaný.

15. Žalobca sa nestotožnil ani s názorom súdu prvej inštancie o nemožnosti aplikácie desaťročnej premlčacej doby majúcej za to, že na strane žalovaného bol pri získaní bezdôvodného obohatenia daný minimálne nepriamy úmysel sa bezdôvodne obohatiť. Nepriamym úmyselným zavinením sa chápe také konanie daného subjektu, keď subjekt pri svojom konaní vedel, že môže porušiť svoju povinnosť a ohroziť tým práva iného a pre prípad, že k takej situácii dôjde, bol s tým uzrozmeneý. V tejto súvislosti poukázal na to, že k uzatvoreniu zmlúv došlo zhruba po 11 rokoch podnikania žalovaného v oblasti poskytovania úverov, z čoho zhruba 10 rokov platila zákonná nevyvrátiteľná fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutých úverov v prípade absencie obligatórných náležitostí zmluvy. Žalobca teda v čase uzatvárania zmluvy musel mal vedomosť o tom, ktoré náležitosti musia byť obsiahnuté v zmluve pod sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti a napriek bezúročnosti a bezpoplatkovosti vyžadoval plnenie v plnom rozsahu. V prípade oboch zmlúv ide o úžerný poplatok, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi, čo konštatoval aj súd prvej inštancie. V čase kedy k bezdôvodnému obohacovaniu z predmetnej zmluvy č. 901600071 dochádzalo (od 19.3.2012 a neskôr) žalovaný už preukázateľne vedel, že nárok na odplatu/úroky z takýchto zmlúv nemá a teda vedel, že sa bezdôvodne obohacuje. Zároveň žalobca má za to, že akýkoľvek podľa ktorého ak nebankový subjekt, ktorý dlhodobo extrémne nadsadzuje úroky ako odplatu vo formulárových zmluvách, ktoré sám pripravuje, nekoná úmyselne, protizákonne, by viedol

k nelegitímnej ochrane silnejšej zmluvnej strany. Aj z uvedeného dôvodu podľa žalobcu jeho nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je premlčaný, pretože je nutné aplikovať režim úmyselného bezdôvodného obohatenia a desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu. Výrok o trovách žalobca napadol ako výrok, ktorý je závislý od rozhodnutia vo veci samej.

16. Žalovaný v odvolaní napadol I. a III. výrok rozsudku prvej inštancie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, pretože súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný je toho názoru, že zo zmluvy o úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon. Žalobca plnil na základe platne uzatvorenej zmluvy o úvere, ktorá nebola nikdy právoplatne vyhlásená za neplatnú. Rovnako právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy nikdy neodpadol a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov. V prvom rade žalovaný dôvodil, že rozhodcovský rozsudok zo dňa 4.12.2014 značka SR 15196/14 predstavuje neodstrániteľnú prekážku konania. Z rozhodcovského rozsudku je jasne zrejmé, že rozhodcovský súd posúdil zmluvu o úvere ako platnú a odplatný právny úkon a na jeho základe priznal žalovanému voči žalobcovi plnenie. V tejto súvislosti zdôraznil, že z hľadiska res iudicatae je prípadná nesprávnosť rozhodcovského rozsudku irelevantná a aj v takomto prípade prekážka právoplatne rozhodnutej veci naďalej existuje. Preto podľa žalovaného by súd mal konanie zastaviť pre neodstrániteľný nedostatok konania. Žalobca plnil žalovanému zo zmluvy o úvere č. 900501104 na základe právoplatného a vykonateľného rozhodcovského rozsudku. Ďalej žalovaný má za to, že rozhodcovská zmluva dohodnutá medzi žalobcom a žalovaným je tzv. nevýhradnou rozhodcovskou zmluvou, nakoľko umožňuje každej zmluvnej strane domáhať sa ochrany svojich práv buď prostredníctvom rozhodcovského konania alebo súdneho konania. Už len z toho pohľadu rozhodcovská zmluva nevyžaduje od žalovaného, aby spory so žalovaným riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Žalobca má teda kedykoľvek právo sa slobodne rozhodnúť, na ktorom orgáne uplatní svoje právo. V tejto súvislosti poukázal na niektoré rozhodnutia okresných súdov, resp. krajských súdov. Žalovaný odmieta argumenty žalobcu o tom, že rozhodcovská zmluva nebola individuálne dojednaná, nakoľko rozhodcovská zmluva je uzatváraná vždy. Žalovaný je presvedčený, že rozhodcovská zmluva bola uzatvorená platne v zmysle platných právnych predpisov a nemožno mať žiadne pochybnosti o jej legitímnosti. Prípustnosť rozhodcovského konania vyplýva aj z právnej úpravy týkajúcej sa spotrebiteľských úverov. V danom prípade medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená rozhodcovská zmluva na samostatnom liste papiera oddelene od samotnej zmluvy o úvere a žalobca svojim podpisom vyhlásil, že s uzatvorením rozhodcovskej zmluvy súhlasí.

17. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že rozhodcovská zmluva, ktorá mala založiť právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie a rozhodnutie vo veci, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou (teda neplatnou), v dôsledku čoho neplatná rozhodcovská zmluva nie je spôsobilá platne založiť právomoc rozhodcovského súdu. Preto ak aj rozhodcovský súd napriek tomu konal a rozhodol, ide v prípade jeho rozhodnutia o ničotný (nulitný) akt, tzv. paakt. Núteným výkonom takéhoto paaktu v exekučnom konaní tak logicky dochádza k bezdôvodnému obohateniu, nakoľko jeho výkonom dôjde k uspokojeniu pohľadávky oprávneného, na ktorú z hmotnoprávneho hľadiska nemá akýkoľvek nárok, a to z dôvodu, že týmto nulitným aktom mu bolo priznané právo, na ktoré oprávnený nemá z hľadiska hmotného práva akýkoľvek právny nárok. Na podporu uvedeného poukázal na početnú judikatúru súdov Slovenskej republiky, v zmysle ktorých realizácia nárokov vyplývajúcich z paaktu vykonaná dobrovoľne alebo nedobrovoľne (exekučne), nemení paakt na platný právny úkon, nakoľko realizácia paaktu nespôsobuje jeho konvalidáciu. Ani prípadná exekúcia, ktorá je len výkonom rozhodnutia, nemá konštitutívne/zmeňujúce účinky na hmotnoprávnu-materiálnu stránku záväzkového vzťahu. K bezdôvodnému obohateniu teda dochádza aj v prípade, ak v exekučnom konaní sa vymáhali sumy nad rámec hmotnoprávnej povinnosti spotrebiteľa, pretože v rozhodcovskom konaní bolo veriteľovi priznané plnenie bez ohľadu na fakt, že dotknutý úver sa považoval za bezúročný a bez poplatkov (dôsledky absencie podstatných náležitostí). Rozhodcovský rozsudok môže predstavovať prekážku veci rozsúdenej len vtedy, ak bol rozhodcovský rozsudok vydaný na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky, pretože iba platná rozhodcovská doložka alebo rozhodcovská zmluva zakladá oprávnenie rozhodcovského súdu prejednať a rozhodnúť spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom (rozhodnutia NS SR sp.zn. 3 Cdo 27/2011, 4 MCdo 6/2012, 6 MCdo 9/2012, 6 Cdo 31/2013, 7 Cdo 85/2013, 2 Cdo 458/2014, rozhodnutia Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 25/2014). Ak teda boli v exekučnom konaní v dôsledku existencie formálneho exekučného titulu (napr. nulitného rozhodcovského rozsudku) vymožené určité nároky, neznamená to, že by tieto nároky oprávneného boli aj hmotnoprávne opodstatnené a že by bolo vylúčené domáhať sa ich vrátenia napr. ako bezdôvodného

obohatenia v zmysle § 451 Obč. zák. Eventuálna neprípustnosť takejto žaloby môže vyplývať len z procesného práva (napr. § 230 CSP), nie však zo samotnej skutočnosti, že vo veci prebehlo exekučné konanie, prípadne z nemožnosti jeho navrátenia do pôvodného stavu podľa § 61 Exekučného poriadku (rozsudok Krajského súdu Trnava sp.zn. 26 Co 55/2017).

18. Žalobca je toho názoru, že rozhodcovský rozsudok v danom prípade je nulitným aktom a to z dôvodu, že rozhodcovská zmluva ako neplatná - neprijateľná zmluva podmienka, nebola spôsobilá platne založiť právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie a rozhodnutie veci. Zároveň akékoľvek plnenie získané na podklade tohto nespôsobilého titulu, je potrebné považovať za plnenie prijaté bez právneho titulu, a to aj v prípade, ak na podklade takéhoto nespôsobilého titulu (nulitného rozhodcovského rozsudku) prebieha, resp. prebiehalo exekučné konanie. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný nedoložil súdom opakovane požadované podklady a tieto netvorí ani prílohu podaného odvolania, prihladnuc na ustanovenia o sudcovskej a zákonnej koncentrácii konania, podľa žalobcu nemožno na argumentáciu žalovaného ohľadom res iudicata ani prihliadať. Žalobca preto navrhol, aby odvolací súd rozhodol v zmysle jeho návrhu v podanom odvolaní.

19. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu poukázal na svoje predchádzajúce vyjadrenia, písomné podania a podané odvolanie, na ktorých trvá v celom rozsahu. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

20. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu a žalovaného ako podané včas oprávnenými osobami proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolania nie sú dôvodné.

21. Rozsudok je vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods.1 CSP potvrdil.

22. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 26.mája 2020 o 10.00 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 202, II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 19.5.2020 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1,3 CSP.

23. Odvolatelia uplatnili odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods.1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP, t.j. súd prvej inštancie súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (b), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (d), súd nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (e), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (f), rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h).

24. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený vtedy, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento odvolací dôvod je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

25. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d/ CSP odvolací súd uvádza, že inou vadou sa rozumie také porušenie procesných predpisov, ktoré mohlo mať vplyv na výrok napadnutého rozhodnutia. Ide predovšetkým o porušenie procesných práv účastníka, ktoré nemožno podradiť pod ust. § 365 ods. 1 písm. a/, b/, c/ CSP, ale ich dôsledok sa mohol (nemusel) prejaviť vo výsledku konania formulovanom vo výroku súdneho rozhodnutia vo veci samej.

26. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP (do 30.6.2016 s ust. § 132 O.s.p.), a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo.

27. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP (do 30.6.2016 z ust. § 133 až 135 O.s.p.).

28. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

29. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

30. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver a nebolo zistené žiadne porušenie procesných práv ani iná vada konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto odvolací súd rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

31. Správne, podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, týkajúce sa posúdenia platnosti predmetnej zmluvy, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

32. Odvolatelia v odvolaní argumentujú skutočnosťami, ktoré uvádzali už v konaní pred súdom prvej inštancie a s ktorými sa súd náležite a správne vysporiadal pri rozhodovaní daného sporu, preto ich odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a neumožňujú prijať iné závery.

33. Súd svoje úvahy, ako dospel k svojim skutkovým a právnym záverom, podrobne uviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku s poukazom na zistený skutkový stav a právne predpisy, ktoré aplikoval, odôvodnenie rozsudku dáva odpoveď na všetky odvolacie námietky žalobcu.

34. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uvádza nasledovné:

35. Predmetom konania je zaplata sumy 569 € s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo na strane žalovaného v dôsledku toho, že zo zmluvy zo dňa 30.08.2011 žalobca žalovanému uhradil o 484,- Eur viac než mu žalovaný poskytol a zo zmluvy zo dňa 21.03.2013 viac o 85,- Eur, pretože tieto zmluvy treba považovať za bezúročné a bez poplatkov.

36. Základom odvolacích námietok žalovaného je posúdenie prekážky rozsúdenej veci.

37. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie má za to, že v danom prípade neexistuje prekážka rozsúdenej veci, pretože rozhodcovský rozsudok v danom prípade je nulitným aktom a to z dôvodu, že rozhodcovská zmluva ako neplatná - neprijateľná zmluva podmienka, nebola spôsobilá platne založiť právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie a rozhodnutie veci. Zároveň akékoľvek plnenie získané

na podklade tohto nespôsobilého titulu, je potrebné považovať za plnenie prijaté bez právneho titulu, a to aj v prípade, ak na podklade takéhoto nespôsobilého titulu (nulitného rozhodcovského rozsudku) prebieha, resp. prebiehalo exekučné konanie.

38. Odvolací súd už v uznesení sp.zn. 2 Co 185/2017 zo dňa 30.4.2018 vyjadril svoje stanovisko k námietkam žalovaného o neodstrániteľnej prekážke konania, ktorú má predstavovať existencia právoplatného rozhodcovského rozsudku, kde okrem iného zdôraznil, že žalovaný v konaní nepredložil rozhodcovské doložky, resp. zmluvy obsahujúce rozhodcovskú doložku (a neurobil tak ani doposiaľ), a preto súd nemohol podrobiť prieskumu tieto rozhodcovské doložky vo vzťahu k ich platnosti (neplatnosti). Rovnako odvolací súd poukázal na to, že na neprijateľnosti zmluvnej podmienky (rozhodcovskej doložky) nič nemení to, že táto umožňuje alternatívnu voľbu medzi právomocou rozhodcovského a všeobecného súdu, nakoľko táto voľba zodpovedá len záujmom dodávateľa, k čomu už súdna prax zaujala jednoznačné stanovisko, napr. v rozhodnutiach NS SR sp.zn. 3 Cdo 13/2013, 5 Cdo 44/2013, 5 Cdo 237/2013). Neplatná rozhodcovská doložka potom nemôže založiť právomoc rozhodcovského súdu a ním vydaný rozhodcovský rozsudok potom nemôže založiť prekážku veci právoplatne rozhodnutej. V zmysle ustálenej judikatúry na neprijateľnosti zmluvnej podmienky - rozhodcovskej doložky nič nemení ani to, že umožňuje alternatívnu voľbu medzi právomocou rozhodcovského a všeobecného súdu, pretože voľbu prislúchajúcu dodávateľovi nie je možné následne zmeniť a s prihliadnutím na povahu daného právneho vzťahu medzi dodávateľom a spotrebiteľom je možné konštatovať, že takáto voľba právomoci je iba formálna, iluzórna a zodpovedá len záujmom dodávateľa. O neprijateľnú doložku ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa tejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu.

39. Odvolací súd na tomto svojom stanovisku zotrváva, a preto považuje odvoláciu námietku žalovaného za nedôvodnú.

40. Základom odvolacích námietok žalobcu je posúdenie vznesenej námietky premlčania (subjektívnej a objektívnej lehoty).

41. Odvolací súd po preskúmaní dospel k záveru o ich nedôvodnosti, vrátane námietky odvolateľa vzťahujúcej sa na aplikáciu desaťročnej objektívnej lehoty.

42. V zmysle ust. § 107 ods. 1 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

43. Podľa § 107 ods. 2 OZ najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

44. Ust. § 107 Obč. zákonníka ustanovuje kombinované premlčacie doby, a to subjektívnu, ktorá je 2-ročná a objektívnu, ktorú nemožno prekročiť, hoci by ešte boli podmienky pre uplatnenie subjektívnej premlčacej doby a ktorej dĺžka je určená rozdielne podľa charakteru získania bezdôvodného obohatenia. V prípade, ak bolo bezdôvodné obohatenie získané bez úmyselného konania, jej dĺžka je 3 roky a ak bol taký prospech získaný úmyselne, určil Občiansky zákonník jej dĺžku v rozsahu 10 rokov. Aj plynutie týchto lehôt je stanovené odlišne a aj ich plynutie a skončenie nie sú na sebe závislé. Osobitne je upravený aj začiatok plynutia týchto premlčacích dôb. Pre začiatok behu subjektívnej premlčacej doby sa vyžaduje skutočná, nie predpokladaná vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor bolo získané bezdôvodné obohatenie a kto ho získal. Pritom nie je rozhodujúce, že oprávnený sa mohol o získaní tohto obohatenia na jeho úkor dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti prípadne aj skôr. Naproti tomu plynutie objektívnej premlčacej doby je upravené bez akejkoľvek závislosti na subjektívnej vedomosti oprávneného o bezdôvodnom obohatení získanom na jeho úkor; v zmysle ust. § 107 ods. 2 OZ plynie odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu (R 25/1986).

45. Vzájomný vzťah subjektívnej a objektívnej premlčacej doby je taký, že pokiaľ skončí plynutie jednej z nich a dôjde k vzneseniu námietky premlčania, premlčané právo nemožno oprávnenému priznať (viď rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/169/2017).

46. Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom súdu prvej inštancie o možnosti aplikácie desaťročnej objektívnej lehoty, pretože v konaní nebol preukázaný úmysel žalovaného, ani jeho právneho predchodcu, a to ani nepriamy, získať majetkový prospech na úkor žalobkyne.

47. Občianske právo nedefinuje pojem zavinenia a pri skúmaní tejto otázky vychádza tradične z trestného práva hmotného. Zavinenie je založené na dvoch zložkách, a to vedomostnej a vôľovej zložke. Pri úmyselnom zavinení je zastúpená tak vedomostná, ako aj vôľová zložka. Pri nedbanlivosti je daná len vedomostná zložka. Definícia úmyselného zavinenia je obsiahnutá v ustanovení § 15 Trestného zákona.

48. Podľa § 15 Trestného zákona, trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchatel' a/ chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom alebo b/ vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozmeneý. Preto v prípade skúmania úmyslu páchatel'a je potrebné vždy skúmať vedomostnú zložku (či páchatel' vedel, že koná protizákonne) a vôľovú zložku (či chcel konať protizákonne). Právna teória trestného práva rozoznáva dve formy úmyselného zavinenia, a to úmysel priamy a úmysel nepriamy.

49. Priamym úmyslom (dolus directus) sa v zmysle § 15 písm. a/ Trestného zákona rozumie to, keď páchatel' chce spôsobom uvedeným v Trestnom zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený Trestným zákonom. Vedomostná zložka však nie je v tomto ustanovení riešená výslovne (ako pri nepriamom úmysle). Uvedené ustanovenie ale predpokladá, že ak chcel páchatel' porušiť alebo ohroziť chránený záujem, musel vedieť aj o tom, že bude konať protiprávne. Iná situácia však nastáva pri nepriamom úmysle (dolus indirectus). V tomto prípade páchatel' vie (vedomostná zložka), že svojím konaním ohrozí záujem chránený Trestným zákonom, avšak pre prípad, že sa tak stane, je s tým uzrozmeneý (vôľová zložka). Z toho vyplýva, že páchatel' priamo nechce záujem ohroziť alebo porušiť, ale je uzrozmeneý s tým, že sa tak môže stať.

50. Z civilnoprávneho hľadiska pri bezdôvodnom obohatení nie je možné pri zavinení hovoriť o páchatel'ovi a o porušení alebo ohrození záujmov chránených Trestným zákonom. Analogicky sa tu však jedná o úmyselné získanie neoprávneného majetkového prospechu, ktorý v tomto prípade predstavuje úmyselné bezdôvodné obohatenie jedného subjektu na úkor druhého subjektu.

51. Samotné všeobecné skutočnosti („fakty“) o profesionálnom podnikateľskom postavení nebankových subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch samé osebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel nebankového subjektu (veriteľa). Ako už bolo vyššie uvedené, v predmetnom prípade je nutné dôsledne skúmať vôľovú a vedomostnú zložku zavinenia, aplikujúc analógiu podľa Trestného práva hmotného pri právnom posúdení formy zavinenia, a to s dôrazom na čas konania protiprávneho úkonu, resp. získania neoprávneného majetkového prospechu.

52. Pri bezdôvodnom obohatení je preto dôležité zistiť, kedy k obohateniu došlo z objektívneho hľadiska, a v tom čase preukázať úmysel veriteľa, resp. jeho zavinenie, aby bolo možné jednoznačne posúdiť, či je potrebné aplikovať 3-ročnú alebo 10-ročnú premlčaciu dobu. Z uvedeného teda zákonite vyplýva, že v prvom rade je potrebné správne právne posúdiť, z akého dôvodu došlo k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 ods. 2 OZ. Iná situácia nastáva napr. pri bezdôvodnom obohatení bez právneho dôvodu, ako pri bezdôvodnom obohatení z neplatného právneho úkonu, z časového hľadiska, kedy k obohateniu reálne došlo.

53. V danom prípade úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobcu nebol preukázaný, a preto nedošlo k predĺženiu objektívnej premlčacej doby na 10 rokov. Odvolací súd sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že na strane žalovaného bol pri získaní bezdôvodného obohatenia daný minimálne nepriamy úmysel sa bezdôvodne obohatiť (pretože k uzatvoreniu zmlúv došlo zhruba po 11 rokoch podnikania žalovaného v oblasti poskytovania úverov, z čoho zhruba 10 rokov platila zákonná nevyvrátiteľná fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutých úverov v prípade absencie obligatórnych náležitostí zmluvy, no žalobca napriek tomu vyžadoval plnenie v plnom rozsahu).

54. Odvolací súd poukazuje na úvahy Najvyššieho súdu SR, vyslovené v rozhodnutí sp.zn. 1Cdo/238/2017 zo dňa 18.10.2018, v zmysle ktorého samotný fakt, že nebankový subjekt poskytujúci úver spotrebiteľovi je v postavení profesionálneho podnikateľa a poukaz na existujúcu právnu úpravu,

vo všeobecnosti bez ďalšieho nemôže zakladať úmysel tohto nebankového subjektu bezdôvodne sa obohatiť na úkor spotrebiteľa (ale iba nedbanlivosť).

55. Na základe uvedeného bolo potrebné aplikovať trojročnú objektívnu lehotu a ustáliť začiatok a koniec jej plynutia (v rámci ktorej lehoty plynie dvojročná subjektívna lehota) osobitne u každej z preskúmaných zmlúv, na základe toho posúdiť, či nárok uplatnený žalobou doručenou súdu dňa 3.10.2016 bol uplatnený včas.

56. Medzi stranami nebolo sporné, že úver č. 900501104 (poskytnutý úver v sume 800,- Eur) bol žalobcom splácaný takto: 28.06.2013 - 125,- Eur, 28.06.2013 - 125,- Eur, 23.07.2013 - 125,- Eur, 18.12.2013 - 125,- Eur, 19.02.2014 - 125 Eur, 23.05.2014 - 100,- Eur, 18.12.2014 - 20,- Eur, 21.01.2015 - 50,- Eur, 24.02.2015 - 20,- Eur, 24.03.2015 - 20,- Eur, 17.04.2015 - 20,- Eur, 25.05.2015 - 10,- Eur, 26.08.2015 - 10,- Eur.

57. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že v prípade úverovej zmluvy č. 900501104 došlo prvýkrát k preplateniu poskytnutého úveru (poskytnutého vo výške 800,- Eur) zaplatením deviatej splátky 24.02.2015, lebo k tomuto dňu zaplatil už spolu 815,- Eur. Trojročná objektívna premlčacia lehota začala plynúť úhradou každej zaplatenej splátky po 24.2.2015 samostatne (od 24.2.15 do 26.8.2015). Objektívna lehota teda ku dňu podania žaloby, t. j. k 30.10.2016 neuplynula (a ani subjektívna lehota).

58. Úver č. 901600071 (poskytnutý úver v sume 500,- Eur) bol žalobcom splácaný takto: 23.09.2011 - 82,- Eur, 19.10.2011 - 82,- Eur, 28.11.2011 - 82,- Eur, 11.01.2012 - 164,- Eur, 21.02.2012 - 82,- Eur, 19.03.2012 - 82,- Eur, 26.03.2012 - 82,- Eur a 27.03.2012 - 328,- Eur.

59. Aj v prípade úverovej zmluvy č. 901600071 (poskytnutého vo výške 800,- Eur) súd prvej inštancie správne uzavrel, že zaplatením šiestej splátky 19.03.2012 došlo k preplateniu tohto úveru, pretože k tomuto dňu žalobca zaplatil spolu 574,- Eur. Trojročná objektívna premlčacia lehota začala plynúť úhradou každej zaplatenej splátky po 19.03.2012 samostatne (od 12.3.12 do 27.3.12). Objektívna lehota teda vo vzťahu ku splátke zaplatenej 19.3.2012 uplynula dňa 19.3.2015, ku splátke zaplatenej dňa 26.3.2012 uplynula dňa 26.3.2015 a ku splátke zaplatenej dňa 27.3.2012 uplynula dňa 27.3.2015. Ku podaniu žaloby dňa 30.10.2016 teda došlo až po márnom uplynutí objektívnej lehoty (iba v rámci ktorej môže plynúť subjektívna lehota).

60. Zo všetkých uvedených dôvodov a z dôvodov, ktoré obsahuje rozsudok súdu prvej inštancie odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

61. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 spolu s § 262 ods. 1, 2 a § 255 CSP. V odvolacom konaní neboli úspešní ani žalobca ani žalovaný vo vzťahu k nimi napadnutým výrokom, preto pomer úspechu a neúspechu žalobcu a žalovaného bol rovnaký (žalobca nebol úspešný v odvolaní voči výroku II., v ktorej časti bol úspešný žalovaný; žalovaný nebol úspešný v odvolaní vo vzťahu k výroku I., v ktorej časti bol úspešný žalobca). Odvolací súd z tohto dôvodu stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

62. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).